

Marine Paint – Åtgärder mot påväxt på båtar

VAD ÄR UTMANINGEN?

Marin påväxt är ett stort problem för handelstonnage och fritidsbåtar, med betydelse för bland annat bränsleförbrukningen. Idag begränsas påväxten genom att metallföreningar och organiska biocider blandas i båtbot-

»Svensk rederinäring har under många år sökt efter giftfria alternativ. Vi har lyckats fasa ut bly och tennbaserade färger, nu är utmaningen att eliminera kopparen.«

Bertil Arvidsson, Senior Adviser Environment,
The Swedish Shipowners Association

tenfärgerna. Priset är dock högt - de aktiva ämnena läcker ut ur färgfilmen, och väl ute i vattnet påverkar de livet för många marina organismer.

Situationen har blivit alarmerande: I hamnar, skärgårdsvikar och i områden med tät trafik ser man nu världen över skador på den marina miljön. Påväxten kan även innehålla s.k. Aliens. Det är arter som sprids från deras naturliga havsområden till helt andra områden – och kan där allvarligt störa balansen i ekosystemet. Enligt en internationell konvention

antagen inom IMO (den internationella sjöfartsorganisationen) får de s.k. tennorganiska föreningar inte användas för målning på båtar efter 2003, och för båtar redan målade med tennorganiska färger gäller att antingen måste färgen avlägsnas eller så skulle skrovet ha målats över före 1 januari 2008. Över hela världen letar man efter bra alternativ till dagens giftiga båtbottnen färger.

HUR KAN PROGRAMMET BIDRA TILL EN LÖSNING?

Programmets mål är att forskningsresultaten ska leda till produkter som är överlägsna de som idag finns på marknaden. Produkterna skall på ett ekologiskt godtagbart sätt effektivt förhindra påväxt på fartyg och båtar. Arbetet bygger vidare på den kunskap som genererades i första fasen av programmet kring havstulpanen (Balanus) - som anses världen över vara den allvarligaste påväxt-organismen – och hur man effektivt kan förhindra just denna organism att fästa på ett skrov. Programmet går nu vidare och utvecklar den kunskap som behövs för att kunna förhindra alla påväxtorganismer. Programmet utgår från de biocider som kommer att bli godkända för användning av EU och med hjälp av det nya framväxande forskningsrådet kring "blandningar" utvecklas nu kunskap om de mest effektiva och samtidigt mest miljöanpassade blandningarna. Parallellt utvecklas en teknologi som

– Programmet kommer bidra till effektiva och miljövänligare färger för att hålla fartygs skrov rena från påväxt av olika marina växter och djur.

Programchef Thomas Backhaus

kan härbärgera biociderna i en färg med hjälp av s.k. mikro-kapslar.

VILKA KOMMER ATT HA NYTTA AV RESULTATEN?

Redare och båtägare kan få färger som effektivt håller påväxt borta - med minimerad negativ effekt på havsmiljön. En effektiv färg som håller påväxten borta minskar drastiskt bränsleförbrukningen och därmed minskar även utsläpp till luft av växthusgaser samt av svavel- och kväveföreningar. Myndigheter som har att ta ställning till bottenfärger, kan få kunskapsstöd för sina bedömningar från programmets resultat.

Programtid:
2003–2010

Finansiering:
Mistra investerar 82.4 MSEK

Programvärd:
Göteborgs Universitet

Programchef:
Thomas Backhaus, Göteborgs universitet

Programstyrelsens ordförande:
Göran Dahlberg

Programansvarig, Mistra:
Christopher Folkesson Welch

Programmets webbplats:
www.mistra.org/marinepaint